



Azərbaycanı tərəqqiyə qovuşduran lider

Az-az xalqlar və millətlər öz ölkələrinin, bütövlükdə bəşər tarixinin inkişafında və tərəqqisində müstəsna rol oynayan nadir tarixi şəxsiyyətlər yetişdirə bilir. Xoşbəxtlikdən, qədim və şanlı tarixə, zəngin mədəniyyətə, yüksək mənəviyyətə sahib olan Azərbaycan xalqı bu sahədə ən yaxşı mənada seçilir. Belə ki, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin adı XX əsr dünya siyasəti tarixinə qızıl hərflərlə yazılmışdır. Bu, danılmaz bir həqiqətdir və qədirbilən nəsillər bununla hər zaman sonsuz qürur duyacaqdır.

Mən dahi siyasətçi Heydər Əliyevin Azərbaycanı rəhbərlik etdiyi dövrlərdə Quba rayonunda bir çox rəhbər vəzifələrdə çalışmışam. Uzun ilər rayonumuzda Ulu öndərin adını daşıyan muzeyə rəhbərlik etmişəm. Böyük dövlət adamı olan Heydər Əliyev Azərbaycanın hər bir bölgəsi kimi, Quba rayonunun da sürətli iqtisadi və mədəni inkişafına diqqət və qayğı göstərmişdir. Rayonumuzun əhalisi bu qayğını heç vaxt unutmur, Ulu öndərin xatirəsini daim əziz tutur.

Mən dəfələrlə Heydər Əliyevin iştirakı ilə keçən mühüm tədbirlərdə, görüşlərdə iştirak etmişəm. Bu böyük şəxsiyyətə qəlbimdə sonsuz məhəbbət yaranmışdır. Demək istəyirəm ki, böyük Yaradan Ümummilli liderə yüksək insani keyfiyyətlər bəxş etmişdir. Dərin zəkası, qeyri-adi idarəçilik bacarığı, hadisələri qabaqcıdan duymaq və düzgün məcraya yönətmək səriştəsi, sarsılmaz polad idarəsi, simasındakı təbassüm, yeri gələndə ümumi mənafe naminə sərtlik və istisnasız olaraq bütün hallarda ədalətlik Heydər Əliyevi səciyləndirən əsas cizgilər idi.

O, birmənalı olaraq siyasət elminin dahisi idi. Ümummilli liderin həyat və əmək fəaliyyətinin hər bir anı Azərbaycan dövlətinə və xalqına dərin sədaqətin parlaq nümunəsi olmuşdur. Heydər Əliyev hər yerdə və hər zaman canından çox sevdiyi xalqının, Azərbaycan dövlətinin maraqlarını hər şeydən uca tutmuşdur. Tarixdə onun qədr cəmiyyətin tərəqqisi üçün tükənməz bir enerji ilə çalışsın dövlət xadimi tapmaq çox çətindir. Bu dahi şəxsiyyət ən mürəkkəb zamanlarda mümkün olmayanı mümkün etməyi bacarırdı. Onu yaxından tanıyanlar dahi siyasətçinin yüksək işgüzarlığına və tükənməz enerjisinə heyran qalırdılar.

Heydər Əliyevin müdrik liderliyi ilə Azərbaycan keçmiş ittifaqda ən qabaq-

cıl mövqelərə çata bilmişdir. Bu böyük şəxsiyyətin zəngin siyasi, mədəni və mənəvi irsinə nəzər saldıqda, hər birimiz respublikamızda milli şüurun oyanışının, azərbaycançılıq, müstəqil dövlətçilik ideyasının inkişaf etdirilməsinin şahidi oluruq. Xüsusi vurğulamaq istəyirəm: həmin dövrdəki bütün uğurlar, ilk növbədə, bu görkəmli siyasətçinin adı ilə bağlı olmuşdur.

1969-cu ildə Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi seçilmiş Heydər Əliyevin respublikanı düşdüyü gerilikdən xilas etmək üçün həyata keçirdiyi cəsarətli addımlar hamını heyratə gətirirdi. Sırr deyil ki, mərkəzdə buna qısqancılıqla yanaşanlar var idi. Lakin Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının xoşbəxt gələcəyi naminə öz qətiyyətli və prinsipial siyasətindən bir addım belə geri çəkilmirdi. Onun liderliyi ilə Azərbaycan bütün sahələrdə bir-birindən parlaq uğurlar əldə edirdi. Bu gün bütün bunlar bir kino lenti kimi mənim gözlərimin önündən keçir. Bu an qəlbimdən bir nida qopur: Heydər Əliyev Azərbaycanın şanını, şöhrətini zirvələrə qaldıran liderdir. Allah bu böyük insana qəni-qəni rəhmət eləsin!

Heydər Əliyev Azərbaycan gənclərinə və gəncliyinə dərin inam bəsləyirdi. Ulu öndər istedadlı gənclərin yüksək enerji və bacarıqlarını xalqımızın sürətli inkişafı üçün böyük uzaqgörənliklə müəyyən etdiyi mühüm hədəflərə yönəldirdi. O illərdə vətənpərvər və təşəbbüskar gənclər cəmiyyətin əsas hərəkətverici qüvvəsinə çevrilmişdilər. Azərbaycan gəncliyi Heydər Əliyevin şəxsiyyətindən böyük ilham alırdı! Taleyimə sonsuz dərəcədə minnətdaram ki, mən o şanlı günlərin canlı şahidi olmuşam!

Ümummilli lider böyük mənəviyyət insanı idi, Azərbaycan dilinin və ədəbiyyatının vurğunu idi. Səməd Vurğunun "Azərbaycan" şeirini söylərkən Ulu ön-

dərin necə kövrəldiyinin hər birimiz şahidiyik. Ana dilimizə böyük məhəbbətlə yanaşan Ulu öndərin bu istiqamətdəki fəaliyyəti sayəsində 1978-ci ildə Azərbaycan dili dövlət dili statusu qazandı. İttifaq məkanında Azərbaycan yeganə müsəlman respublikası idi ki, Konstitusiyasında milli dil dövlət dili kimi təsbit olunmuşdu. Bu faktla necə qürur duyumaq olar?!

Heydər Əliyevin titanik səyləri sayəsində o dövrdə respublikamızda milli-mədəni intibahın yüksəlişi başlanmışdı. Ölkə əhalisinin ən geniş təbəqələrində milli adət-ənənələr haqqında dolğun bilgiler formalaşmışdı. Dahi rəhbər Azərbaycanın milli ruhlu ziyalıları, iistedadlı alim, şair və yazıçıları himayə edirdi. Bu, bir həqiqətdir ki, həmin illərdə totalitar rejimin təqib etdiyi milli düşüncəli ziyalılar Azərbaycanda müdafiə olunurdular. Xalqımız bunu görür və yüksək dəyərləndirirdi.

Qeyd etmək lazımdır ki, Heydər Əliyevin xalqımız qarşısındakı ən böyük xidmətlərindən biri hərbi sahədə milli kadrların yetişdirilməsi idi. 1972-ci ildə Bakıda onun təşəbbüsü ilə C.Naxçıvanski adına hərbi məktəb açılmışdır. Nəzərə alsaq ki, o dövrdə keçmiş ittifaqda cəmi iki belə məktəb var idi, bunun nə qədər vacib və uzaqgörən addım olduğu bir daha məlum olur. Yeri gəlmişkən, xain ermənilər mərkəzə məktublar, teleqramlar göndərirdi, Bakıda sözügedən hərbi təhsil müəssisəsinin bağlanması və İrəvanda açılmasını tələb edirdilər. Lakin onlar öz bəd niyyətlərinə nail ola bilmədilər. Ona görə ki, qarşılarında dogma xalqı ilə nəfəs alıb - yaşayan Heydər Əliyev boyda yenilməz bir dağ vardı!

Ulu öndər hər zaman xalqının ən ağır, çətin günlərində onun yanında olub. Heydər Əliyev 1990-cı ilin yanvarında sovet qoşunlarının Bakıda törətdiyi qanlı faciəyə qarşı qətiyyətli etirazını bildirdi. Dahi siyasətçinin haqq səsinə bütün dünya eşitdi. Heydər Əliyev bir müddət sonra kəskin təzyiq və təqiblərə məhəl qoymadan əvvəlcə Bakıya, oradan da Naxçılanı gəldi. Burada insanlar onu böyük hörmət və ehtiramla qarşıladılar. Heydər Əliyev Naxçıvan Ali Məclisinin sədri seçildi, bu

qədim diyarda sabitliyin qorunması, düşmənin hücumlarının dəf olunması üçün əlindən gələni etdi.

1992–1993-cü illərdə AXC-Musavat cütlüyünün hakimiyyəti dövründə ölkədə eləcə də Bakıda olduqca ağır ictimai-siyasi vəziyyət yaranmışdı. Düşmənlər məmləkətimizi parçalayıb məhv etmək istəyirdilər. Xalqımızın dəyərli ziyalıları başa düşürdülər ki, Azərbaycanı bu ağır vəziyyətdən yalnız Heydər Əliyev dühası xilas edə bilər. Əlbəttə, Ulu öndər dogma xalqını üzleşdiyi təhlükə qarşısında biçərə, tək qoya bilməzdi. 1993-cü ilin iyununda

məsində də Ulu öndərin son dərəcə böyük əməyi olmuşdur. Dahi siyasətçi qeyd edirdi ki, Vətən yalnız insanların toplum şəklində yaşadıkları coğrafi ərazi deyil, Vətən hər bir azərbaycanlının harada yaşamasından asılı olmayaraq, şan-şöhrəti, namusu, qeyrəti, əyilməz vüqarı, bəxti, taleyi, güclü, qüdrətli, əbədi səcdəgahıdır.

Heydər Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının I qurultayındakı parlaq çıxışı hər bir soydaşımızın qəlbində sonsuz coşqu yaratmışdı. Ulu öndər dərin məzmunlu çıxışını bu sözlərlə bitirmişdir:

isə xalqın ısrarlı tələbi ilə o, Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə qayıtdı. Həmin dövrdən milli dövlətçiliyimizin etibarlı bünövrəsinin qurulması naminə böyük işlər görüldü.

O illərdə Azərbaycanda sabitliyi qorumaq, ölkənin milli təhlükəsizliyini möhkəmləndirmək, bütün sahələrdə ölkəmizin dinamik inkişafını təmin etmək, gənc, müstəqil dövlətin dünya ölkələri ilə sıx əlaqələrini qurmaq lazımdır. Düşmənlərimiz yatmamışdılar, ölkəmizin dirçəlməsini, güclənməsini istəmədilər. Vaxt itirmək olmazdı. Bütün bu çətin vəzifələrin öhdəsindən dahi siyasətçi Heydər Əliyev böyük məharətlə gəldi. Onun təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə Azərbaycan neftinin Qərbi ixracını təmin edən "Əsrin müqaviləsi"ne imza atıldı. Başqa böyük layihələrin uğurla həyata keçirilməsi üçün zəmin yaradıldı. Azərbaycanın təkə siyasi deyil, iqtisadi müstəqilliyi də gücləndirildi. Düşmənlərin niyyətləri ürkələrində qaldı.

Müstəqil Azərbaycanda Heydər Əliyevin liderliyi ilə milli təhsilin inkişafına böyük diqqət və qayğı göstərildi. Ulu öndər millətin gələcəyinin təhsildən asılı olduğunu gözəl bildiyi üçün demişdir: "Dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin yüksək səviyyəli universitetlərinin, institutlarının imkanlarından Azərbaycanın gələcəyi üçün, dəyərli kadr hazırlanması üçün bundan sonra səmərəli istifadə etməliyik". Demək lazımdır ki, qısa müddət ərzində bu istiqamətdə konkret addımlar atıldı. Azərbaycan elmi dünya arenasına çıxmağa başladı, dövlətimizin himayəsindən bəhrələnen alimlərimiz böyük uğurlar qazandı.

Azərbaycan mədəniyyətinin bugünkü yüksək səviyyəyə yüksəlməsində də Ulu öndərin misilsiz xidmətləri olmuşdur. Dahi siyasətçi dəfələrlə vurğulamışdır ki, hər bir xalq bir çox xüsusiyyətləri ilə tanınır, sayılır və dünya xalqları içərisində fərqlənir. Bu xüsusiyyətlərdən ən yüksəyi, ən böyüyü mədəniyyətdir. Heydər Əliyev xalqımızın milli-mənəvi, əxlaqi dəyərlərinin qorunması, inkişafı və bütün dünyaya tanıtılması üçün əlindən gələni etmişdir.

Azərbaycan diasporunun güclən-

"Əziz dostlar! Mən sizin hamınıza cansağlığı və səadət arzulayıram. Xarici ölkələrdən gəlmiş nümayəndələrdən və qonaqlardan xahiş edirəm ki, Azərbaycan xalqının, onun dövlətinin, Prezidentinin salamlarını, sevgisini, məhəbbətini bütün Azərbaycan icmalarına, hər bir azərbaycanlıya çatdırarsınız.

Sizin hər birinizə işlədiyiniz sahədə, gördüyünüz işdə, yaşadığınız yerlərdə uğurlar arzulayıram. Harada yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir ailəyə, hər bir azərbaycanlıya xoşbəxt həyat və xoşbəxt gələcək arzulayıram. Qoy, çaylarımız qurumasın! Qoy, ağaclarımız kəsilməsin! Qoy, çırağımız sönməsin!"

2023-cü il Heydər Əliyev İlidir! Bir gözəl mahnıda deyildiyi kimi, nə qədər ki, Azərbaycan var, nə qədər ki, bu millət var, Heydər Əliyev daim var olacaq! Ulu öndərin əziz xatirəsi əbədi yaşayacaqdır. Bu, böyük bir həqiqətdir ki, Azərbaycanın bugünkü sürətli inkişafı və tərəqqisində ulu öndərin zəngin siyasi və mənəvi irsi mühüm rol oynayır. Bu gün də belədir, sabah da belə olacaq. Heydər Əliyev ideyaları müstəqil Azərbaycanı parlaq gələcəyə aparan mayakdır!

Sevindirici haldır ki, Ulu öndərin müdrik dövlətçilik siyasəti Ümummilli liderin ən layiqli siyasi varisi Prezident, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən dünyanın çağdaş inkişaf proseslərinə uyğun şəkildə, yeni tarixi şəraitdə böyük uğurla həyata keçirilir. Azərbaycan hazırda sürətli inkişaf və intibah yolundadır!

Bəli, Azərbaycan bu gün dünyanın ən güclü və qüdrətli dövlətlərindəndir. Biz qalib, xoşbəxt xalqıq! Biz igid əsgər və zabitlərimizin əli ilə Şuşaya, Xankəndiyə milli bayrağımızı sancaq, suverenliyimizi təmin edən dövlətlik! Bu gün Ulu öndərin ruhu şaddır. Heydər Əliyevin xalqımızda əbədi miras qoyduğu müstəqil Azərbaycan dövlətinə eşq olsun!

Elə ORUCOVA,
ADPU-nun Quba filialının tarix,
pedaqogika və sosial fənlər
kafedrasının müəllimi,
Əməkdar mədəniyyət işçisi